

Apstiprināti 25.08.2009. ar BTA valdes lēmumu Nr. 71

Saskaņā ar BTA Vispārējiem apdrošināšanas noteikumiem un šiem noteikumiem BTA slēdz ar Apdrošinājumaņēmējiem apdrošināšanas līgumus par juridisko izdevumu apdrošināšanu.

1. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums

1.1. Līdzapdrošinātāie - personas, attiecībā uz kurām ir spēkā apdrošināšanas aizsardzība tādā pašā apjomā kā uz Apdrošināto un kuras ir norādītas apdrošināšanas līgumā. Uz Līdzapdrošinātajiem attiecas tie paši noteikumi kā uz Apdrošināto.

1.2. Notikums - apdrošināšanas periodā noticis notikums, ieskaitot ilgstošu, periodisku vai atkārtotu pakļaušanu pēc būtības vienu un to pašu kaitīgo apstākļu iedarbībai, kurš var būt par pamatu civilietas, administratīvās lietas vai kriminālprocesa ierosināšanai.

1.3. Atbildības limits - apdrošināšanas līgumā norādīta maksimālā naudas summa par vienu apdrošināšanas gadījumu un par apdrošināšanas periodu kopā, kas iestājoties apdrošināšanas gadījumam, var tikt izmaksāta juridisko izdevumu atlīdzināšanai.

2. Apdrošināšanas objekts

2.1. Apdrošināšanas objekts ir Apdrošinātā juridiskie izdevumi, tas ir, tiesvedības izdevumi un izdevumi par juridiska rakstura pakalpojumiem, kas apdrošināšanas periodā radušies Latvijas Republikas teritorijā, lai:

a) nodrošinātu kompensāciju par kaitējumu vai zaudējumiem, kas radušies Apdrošinātajam, izšķirot lietu ārpustiesas kārtībā vai ierosinot civillietu, administratīvo lietu vai kriminālprocesu,

b) aizstāvētu vai pārstāvētu Apdrošināto civillietā, kriminālprocesā, administratīvajā lietā vai attiecībā uz jebkuru pret Apdrošināto izvirzītu prasījumu.

3. Apdrošināšanas aizsardzība

3.1. BTA nodrošina šādu ar BTA iepriekš rakstveidā saskaņotu juridisko izdevumu apmaksu civillietās:

3.1.1. konsultāciju izdevumi ārpustiesas, tiesvedības un tiesu nolēmuma izpildes stadijā;

3.1.2. procesuālā dokumenta sastādīšanas izdevumi ārpustiesas, tiesvedības un tiesu nolēmuma izpildes stadijā;

3.1.3. izdevumi par pārstāvību tiesā;

3.1.4. valsts nodeva un kancelejas nodeva;

3.1.5. ar dokumentālo pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi par attiecīga dokumenta saņemšanu noteiktās nodevas apmērā;

3.1.6. ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Civilprocesa likuma izpratnē;

3.2. BTA nodrošina šādu ar BTA iepriekš rakstveidā saskaņotu juridisko izdevumu apmaksu administratīvajās lietās:

3.2.1. konsultāciju izdevumi ārpustiesas, tiesvedības un tiesu nolēmuma izpildes stadijā;

3.2.2. procesuālā dokumenta sastādīšanas izdevumi ārpustiesas, tiesvedības un tiesu nolēmuma izpildes stadijā;

3.2.3. izdevumi par pārstāvību tiesā;

3.2.4. valsts nodeva;

3.2.5. atlīdzība lieciniekam, tulkam un ekspertam par piedalīšanos administratīvajā procesā tiesā.

3.3. BTA nodrošina šādu ar BTA iepriekš rakstveidā saskaņotu juridisko izdevumu apmaksu kriminālprocesā:

3.3.1. personai privātās apsūdzības kriminālprocesa uzsākšanai – ārpustiesas konsultāciju izdevumi un izdevumi par procesuāla dokumenta sastādīšanu;

3.3.2. procesuālā dokumenta sastādīšanas izdevumi ārpustiesas, tiesvedības un tiesu nolēmuma izpildes stadijā;

3.3.3. pārstāvības un aizstāvības izdevumi pirmstiesas procesā vai tiesas sēdē, tajā skaitā lietās par audzināšanu vai medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu un ar tāda soda izpildi saistītu jautājumu izlemšanā, kurš noteikts ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstā;

3.3.4. ar tiesas nolēmumu piedzītie procesuālie izdevumi.

3.4. Ja nepastāv cita vienošanās, apdrošināšanas aizsardzība tiek nodrošināta šādos gadījumos:

3.4.1. Apdrošinātā likumīgo tiesību aizsardzība zaudējumu atlīdzināšanas gadījumos, ciktāl tās nav saistītas ar līguma noteikumu nepildīšanu vai lietu tiesību neievērošanu saistībā ar gruntsgabaliem, ēkām, ēku daļām un dzīvokļiem;

3.4.2. darba tiesību aizsardzība attiecībā uz no darba, civildienesta vai dienesta attiecībām izrietošu likumīgo interešu ievērošanu, bet tikai tajā gadījumā, ja Apdrošinātais šajās attiecībās ir darbaņēmējs;

3.4.3. nodokļu tiesību aizsardzība valsts pārvaldes iestādēs un tiesās, lai nodrošinātu likumīgo interešu ievērošanu nodokļu un nodevu lietās;

3.4.4. tiesību aizsardzība valsts pārvaldes iestādēs un tiesās, lai nodrošinātu satiksmes dalībnieku likumīgo interešu ievērošanu;

3.4.5. tiesību aizsardzība sabiedriskās kārtības pārkāpumu gadījumos;

3.4.6. tiesību aizsardzība kriminālprocesā, lai nodrošinātu likumīgo interešu ievērošanu, ja Apdrošinātais tiek apsūdzēts par pārkāpumu, ko tas izdarījis, pieļaujot noziedzīgu nevērtību;

3.4.7. tiesību aizsardzība kriminālprocesā, lai nodrošinātu likumīgo interešu ievērošanu privātās apsūdzības kriminālprocesa uzsākšanai.

4. Atbildības limits

4.1. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa par juridiskiem izdevumiem, kas radušies viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā nekādos apstākļos nevar pārsniegt atbildības limitu par vienu apdrošināšanas gadījumu. Par vienu apdrošināšanas gadījumu tiek uzskatīti visi juridiskie izdevumi, kas radušies saistībā ar vienu notikumu.

4.2. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošināšanas perioda kopējais atbildības limits tiek samazināts par izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu.

5. Izņēmumi

5.1. Šī apdrošināšana neattiecas uz:

5.1.1. prasībām saistībā ar ūdens vai gaisa transportlīdzekļa ekspluatēšanu, ja to ekspluatējis Apdrošinātais;

5.1.2. darbībām, ko veic apdrošinātājs, kurš nodrošina Apdrošinātā civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas aizsardzību, nolūkā aizstāvēt vai pārstāvēt Apdrošināto jebkurā ziņās procesā vai tiesvedībā, ja minētā darbība vienlaicīgi ir veikta pašā apdrošinātāja interesēs;

5.1.3. juridiskiem izdevumiem, ko veic apdrošinātājs palīdzības apdrošināšanā, ja šo darbību veic valstī, kura nav Apdrošinātā parastā dzīvesvieta, un tā iekļauta apdrošināšanas līgumā, par palīdzības sniegšanu ceļojuma laikā, prombūtnē no mājām vai prombūtnē no pastāvīgās dzīvesvietas;

5.1.4. prasībām, kuru cēlonis ir Apdrošinātā komercdarbības vai profesionālās darbības veikšana;

5.1.5. notikumu, kas noticis vai juridiskiem izdevumiem, kas radušies ārpus Latvijas Republikas teritorijas;

5.1.6. prasībām vai tiesvedības, ja to cēlonis ir notikums, kas noticis pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas;

5.1.7. jebkādam soda naudām vai citām līdzīgām sankcijām;

5.1.8. jebkuriem strīdiem starp apdrošināšanas līguma pusēm, tas ir, starp BTA, Apdrošinājumaņēmēju, Apdrošināto un Līdzapdrošināto;

5.1.9. prasībām par patentu, tirdzniecības marku, paraugu izmantošanas tiesību, autortiesību vai cita veida tiesību, kas izriet no intelektuālā īpašuma, pārkāpumiem;

5.1.10. prasībām saistībā ar konfidencialitātes noteikumu pārkāpumiem;

5.1.11. kompensācijām, kuru maksāšana saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem piekrit Latvijas valstij;

5.1.12. prasībām saistībā ar gaisa, augsnes vai ūdens piesārņojumu;

5.1.13. izdevumiem, ko Apdrošinātais uzņemas segt vai sedzis bez juridiska pamatojuma;

5.1.14. izdevumiem saistībā ar prasības galīgo nokārtošanu, sevišķi tas attiecas uz izlīgumiem, ja tie neatbilst uzvarētāja attiecībai pret zaudētāju;

5.1.15. izdevumiem, kas saistīti ar piespiedu pasākumiem, kuri tiek uzsākti vēlāk kā 5 (piecus) gadus pēc sprieduma stāšanās spēkā;

5.1.16. izdevumiem saistībā ar visa veida naudas soda izpildi, ja naudas sods ir mazāks par LVL 30,- (trīsdesmit liti);

5.1.17. izdevumiem, kurus uzņemties būtu citu pienākums, ja nebūtu noslēgts līgums par juridisko izdevumu apdrošināšanu;

5.1.18. kolektīvām darba, civildienesta vai dienesta tiesībām vai juridisko personu likumīgo pārstāvju nodarbinātības noteikumiem;

5.1.19. prasībām, kas izriet no komerciesībām;

5.1.20. spēļu vai totalizatoru līgumiem, piekrišanu saņemt laimestu, spekulatīviem darījumiem;

5.1.21. prasībām, kurās viena puse ir BTA labā strādājošs apdrošināšanas atlīdzību noregulēšanas uzņēmums;

5.1.22. zemesgabalu, ēku vai ēku daļu novērtēšanu nodokļu aprēķināšanai;

5.1.23. Satversmes tiesā izskatāmām lietām;

5.1.24. Apdrošinātā maksātnespējas lietām;

5.1.25. prasībām, kas radušās saistībā ar būvniecību vai būvniecību regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanu;

5.1.26. administratīvām lietām saistībā ar apsūdzību par sauszemes transportlīdzekļa apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpumiem;

5.1.27. patvēruma meklētāju lietām un lietām, kas skar ārvalstnieku tiesības;

5.1.28. Apdrošinātā vārdā iesniegtiem citu personu pieprasījumiem vai prasījumiem, kuros Apdrošinātais pārstāv citas personas intereses, kā arī Apdrošinātajam vai Apdrošinātā cedētiem prasījumiem;

5.1.29. BTA neatlīdzina juridiskos izdevumus, ja nodarījumu, kā rezultātā radās juridiskie izdevumi, Apdrošinātais veica ar ļaunu nolūku vai pieļaujot rupju neuzmanību.

5.2. Sakarā ar transportlīdzekļa īpašnieka un vadītāja tiesību aizsardzību, apdrošināšana nav spēkā, ja:

5.2.1. transportlīdzekļa vadītājam notikuma iestāšanās brīdī nebija vai bija nederīga normatīvajos aktos paredzētā vadītāja apliecība;

5.2.2. ja transportlīdzekļa vadītājs notikuma brīdī nebija tiesīgs vadīt transportlīdzekli;

5.2.3. ja transportlīdzeklim notikuma brīdī nebija derīgas tehniskas apskates,

5.2.4. ja transportlīdzeklim notikuma brīdī nebija spēkā esošas sauszemes transportlīdzekļu īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA) polises,

5.2.5. ja transportlīdzekļa vadītājs notikuma brīdī piedalījies sporta sacensībās;

5.2.6. ja prasība izriet no kravas pārvadājuma;

5.2.7. ja transportlīdzekļa vadītājs:

a) vadījis transporta līdzekli, ja transportlīdzekļa vadītāja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatēts alkohols, narkotiskās, psihotropās vai citas apreibinošas vielas, to sadalīšanās procesā radušās vielas (metabolīti), medikamenti, kas samazina

reakcijas ātrumu un uzmanību;

b) lietojis alkoholiskos dzērienus, narkotiskās vai citas apreibinošas vielas pēc ceļu satiksmes negadījuma līdz pārbaudei, kas nosaka alkohola koncentrāciju asinīs vai konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi, vai atbrīvošanai no šīs pārbaudes spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktā kārtībā;

c) izvairījies no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai vai narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes, ja šādu pārbaudi saistībā ar notikušo ceļu satiksmes negadījumu piedāvājusi veikt kompetenta valsts institūcija vai ārstniecības iestāde.

5.2.8. ja transportlīdzekļa vadītājs patvaļīgi atstājis ceļu satiksmes negadījuma vietas;

5.2.9. ja transportlīdzekļa vadītājs ir noteikts par ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju un pret viņu tiek celta regresa prasība;

5.2.10. ja sauszemes transportlīdzeklis iegādāts komerciālai tālākpārdošanai;

5.2.11. ja transportlīdzekļa vadītājs pārkāpis ceļu satiksmes noteikumus ar jaunu nolūku vai pielaujot rupju neuzmanību.

5.3. Apdrošināšanas aizsardzība nav spēkā, lai nodrošinātu Apdrošinātā likumīgo interešu ievērošanu un aizstāvību gadījumos, kuru cēlonis ir:

5.3.1. kalnrūpniecības nodarītais kaitējums gruntsgabaliem un ēkām;

5.3.2. būvniecības mērķiem paredzēta gruntsgabala iegāde vai pārdošana;

5.3.3. ēkas vai ēkas daļas plānošana, būvniecība vai nojaukšana Apdrošinātā īpašumā.

6. Pušu tiesības un pienākumi

6.1. Apdrošinātajam ir pienākums nekavējoties, tiklīdz tas kļuvis iespējams, paziņot BTA par jebkuru notikumu, kas ir izraisījis vai nākotnē varētu izraisīt prasību pret Apdrošinātā vai Apdrošinātā prasību pret trešo personu, kā arī iesniegt BTA visu Apdrošinātā rīcībā esošo informāciju un dokumentus saistībā ar notikumu, tajā skaitā jāiesniedz BTA no trešajām personām saņemtās pretenzijas un iesniegumi.

6.2. BTA ne vēlāk kā 30 (trīsdesmit) dienu laikā, skaitot no 6.1. punktā minētā paziņojuma un visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas dienas, pieņem vienu no šādiem lēmumiem, par ko nekavējoties rakstveidā informē Apdrošinātā:

6.2.1. apmaksāt juridiskos izdevumus;

6.2.2. ja BTA pamatoti uzskata, ka Apdrošinātā likumīgo interešu nodrošināšanai nav pietiekami lielu izredžu gūt panākumus, tā šķiet tiši radīta vai neatbilst plānotajām izredzēm, BTA pieņem lēmumu par atteikšanos apmaksāt juridiskos izdevumus.

6.3. Ja Apdrošinātais tiek apsūdzēts sakarā ar kāda krimināltiesību vai sabiedriskās kārtības noteikuma pārkāpumu, BTA nepārbauda aizstāvības izredzes attiecīgajās instancēs un apmaksā juridiskos izdevumus šajos noteikumos paredzētajos gadījumos, tikai pēc tiesas nolēmuma, kas stājas spēkā, saņemšanas dienas.

6.4. Ja pirms BTA lēmuma saņemšanas 6.2. punktā noteiktajā kārtībā, Apdrošinātais veic pasākumus savu likumīgo interešu aizsardzībai un šo pasākumu rezultātā rodas juridiskie izdevumi, tad Apdrošinātā veiktos izdevumus BTA atlīdzina tikai tajā gadījumā, ja pieņem 6.2.1. punktā minēto lēmumu un tikai tos izdevumus un tādā apmērā, kādus būtu segusi saskaņā ar noteikumiem, ja lēmums par juridisko izdevumu atlīdzināšanu būtu pieņemts pirms izdevumu rašanās.

6.5. BTA ir tiesības noteikt Apdrošinātajam viņa likumīgo interešu aizsardzības pasākumu plānu.

No Apdrošinātā likumīgo tiesību aizsardzības pasākumiem, kuru veikšanu ir akceptējusi BTA, Apdrošinātais var atteikties tikai ar BTA rakstisku piekrišanu.

6.6. Apdrošinātajam ir tiesības izvēlēties advokātu vai citu atbilstošas kvalifikācijas personu, turpmāk - advokāts, kura var aizstāvēt un pārstāvēt Apdrošinātā intereses civilprocesā, kriminālprocesā vai administratīvajā procesā vai arī neiesaistoties šajos procesos.

6.7. BTA izvēlas advokātu, ja to prasa Apdrošinātais, vai, ja Apdrošinātais nenozīmē advokātu, bet BTA uzskata par nepieciešamu nekavējoties vērsties pie advokāta. Par advokāta darbību BTA neatbild.

6.8. Apdrošinātajam ir pilnīgi un patiesi jāinformē advokāts par notikumu, jāiesniedz pierādījumi un ziņas, kā arī nepieciešamie dokumenti. Ja Apdrošinātais neizpilda iepriekš minēto pienākumu, tad BTA neapmaksā juridiskos izdevumus.

6.9. Apdrošinātajam, saņemot no BTA pieprasījumu, jāinformē par risināmās lietas stāvokli.

6.10. Ja BTA ir pieņēmusi 6.2.2. punktā minēto lēmumu, gan BTA, gan Apdrošinājuma ņēmējam ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līguma darbību, 15 (piecpadsmit) dienas iepriekš rakstveidā informējot par to otru pusi. Iepriekš minētās uzteikšanas tiesības nav spēkā, ja puses uzteikums rakstveidā nav saņemts 1 (viens) mēneša laikā pēc uzteikšanas priekšnoteikumu iestāšanās.

7. Apdrošināšanas atlīdzība

7.1. BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, kas atbilst juridisko izdevumu faktiskajam apmēram naudas izteiksmē:

a) nepārsniedzot Latvijas Republikas Ministru Kabineta 2088. gada 22. decembra noteikumos Nr. 1068 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, apmaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību”, vai noteikumos, kas tos aizstāj un citos Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteikto apmēru un apdrošināšanas līgumā norādītos atbildības limitus, un

b) ieturot apdrošināšanas līgumā norādīto pašrisku, un

c) ievērojot citus šajos noteikumos paredzētos ierobežojumus.

7.2. Juridisko izdevumu atlīdzināšanā tiek noteikti šādi ierobežojumi:

7.2.1. šķīrējtiesas nodevas tiek apmaksātas, nepārsniedzot pusotras nodevas apmēru, kāda būtu noteikta piekritīgajā pirmās instances valsts tiesā;

7.2.2. atlīdzība par konflikta atrisināšanu ārpus tiesas ceļā tiek apmaksāta astoņu stundu apmērā, nepārsniedzot LVL 13,50 (trīspadsmit lati un piecdesmit santīmi) par vienu stundu.

7.3. Apdrošināšanas atlīdzību BTA izmaksā:

7.3.1. personai, kura ir tiesības uz atlīdzības saņemšanu par juridiskajiem izdevumiem;

7.3.2. Apdrošinātajam, ja pēc rakstiskas vienošanās ar BTA, Apdrošinātais no saviem līdzekļiem samaksājis juridiskos izdevumus.

8. Pārējie noteikumi

8.1. Visi jautājumi, kas nav atrisināti šajos noteikumos, tiek risināti saskaņā ar 2008. gada 18. martā ar BTA Valdes lēmumu Nr. 10 apstiprinātajiem BTA Vispārējiem apdrošināšanas noteikumiem, kas publicēti BTA mājas lapā internetā www.bta.lv un Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

8.2. Šie noteikumi stājas spēkā ar brīdi, kad tos apstiprinājusi BTA Valde.

Stājas spēkā ar: 25.08.2009.